

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek vedoucí práce

Předkladatelka práce: Alena Bartoňová, DiS.
Studijní program: Předškolní a mimoškolní pedagogika
Studijní obor: Učitelství pro mateřské školy
Název práce: Začleňování dětí s postižením do běžných škol z pohledu učitelů MŠ v Karlovarském kraji
Vedoucí práce: Mgr. Šárka Káňová

1. CÍL PRÁCE

Autorka se ve své práci zabývá velmi aktuální problematikou začleňování dětí s postižením do běžných škol z pohledu učitelů MŠ vybraného regionu. O tomto záměru se dozvídáme hned v úvodu, nicméně o samotném výzkumu a jak tento souvisí s epistemologickými východisky, které předcházejí výzkumné části, se bohužel nic nedozvídáme. Bývalo by bylo dobré seznámit čtenáře, alespoň v minimalistické podobě s výzkumným problémem a základním výzkumným cílem hned v některé z úvodních kapitol. V části práce věnované metodologii autorka stanovila několik výzkumných otázek, které ovšem nazývá výzkumnými problémy! Je možné se domnívat, že uvedené výzkumné otázky autorka konceptualizovala do otázek, které byly součástí dotazníku. Popis tohoto postupu však není v práci reflektován. Na stanovené otázky se podařilo odpovědět a pravděpodobný záměr „poznat hlubší souvislosti problematiky začleňování dětí s postižením do běžných škol z pohledu učitelů MŠ v Karlovarském kraji“ naplnit spíše částečně. Zvolené téma považuji za vysoce aktuální a pro studium pedagogiky za relevantní.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

S ohledem na fakt, že ústřední téma práce je začleňování dětí s postižením do prostředí běžných škol bylo pro mne překvapením užívání medicínské terminologie vzbuzující obraz postižení jako utrpení (např. spojení „trpí“, „zdravé děti vs. nemocné“, atp.) Kapitoly teoretické části práce jsou relevantní, bohužel však postrádají uvedení v souvislost s výzkumným šetřením. O vzájemnou provázanost by bylo bývalo dobré více usilovat a u každé „velké“ kapitoly například stručně reflektovat spojitost s výzkumným šetřením. V závěru teoretické části by bylo bývalo dobré zařadit kapitolu sumarizující teoretická východiska, která by zároveň umožnila plynulý přechod či propojení s částí výzkumnou. Není zcela jasné, proč autorka na str. 15 zařazuje kazuistiky dětí s postižením. Autorka neodkazuje na zdroj, není zcela jasné, kde se kazuistiky vzaly a jak se vztahují k výzkumnému problému. Vyústění z popsaných kazuistik nelze považovat za výklad, ale spíše za beletristické pojednání plné otázek, svým charakterem spíše otázek řečnické povahy (viz spojení typu: naučme se, měli bychom, musíme se naučit ptát, chybou je, když se tváříme).

Teoretickou část hodnotím jako kompilát odborných textů na min. úrovni pro bakalářskou práci. Místy však působí spíše zmátkově a představuje různé autorčiny subjektivně pojaté „odbočky“, které spíše odrážejí její vlastní stanoviska bez zajištění potřebného argumentačního pole.

Z části věnované metodologii je patrné, že autorka investovala čas do studia teoretických základů pedagogického výzkumu a čerpala z dostupné metodologické literatury. Popis metodologie je však předložen spíše v teoretické rovině, místy až příliš široce (např. str. 20: proč popisujete podstatu kvalitativního výzkumu, když aplikujete kvantitativní výzkumnou strategii?) bez vazby na provedenou výzkumnou sondu. Autorka by mohla představení svého výzkumného postupu věnovat čas při obhajobě.

Je třeba ocenit konstrukci výzkumného vzorku, který tvoří velké množství mateřských škol v předmětném regionu.

Autorka vhodně zařadila popis použité výzkumné metody (dotazník), jako nadbytečné se však jeví autorčino subjektivní vyjadřování se k tezí teoretiků pedagogického výzkumu (viz např. str. 26: autorka souhlasí ...). Zvolenou výzkumnou metodu lze shledat za přiměřenou. V závěru části věnované metodologii by bylo bývalo dobré zmínit způsoby analýzy a interpretace dat. Je možné, že to bylo v plánu, nicméně str. 28 zůstala volná!

Interpretace výsledků a řazení jednotlivých dílčích kapitol je poněkud chaotické. Názvy dílčích kapitol v podobě výroků a delších spojení považuji za ne zcela vhodné a spíše nepřehledné. Text dané kapitoly se v některých případech výroku netýká nebo jen z části (např. kap. 3.2 nazvaná „Nejčastěji začleňované jsou děti s vadami řeči“ poskytuje výklad ke grafu č. 1 s názvem Zastoupení jednotlivých druhů postižení, obdobně je tomu i u ostatních kapitol). I přes nejasnou strukturu kapitoly shrnující Výsledky lze její obsah shledat za přiměřený a postihující všechny v dotazníku kladené otázky.

V závěru práce je zařazena kapitola Doporučení pro praxi. Otázkou je, a autorka by toto mohla objasnit u obhajoby, do jaké míry jde o doporučení, která mají ukotvení v provedené výzkumné sondě.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

V práci je patrné základní členění na část teoretickou a část praktickou. Většina textu je psána přehledným způsobem, nedá se to však tvrdit o kapitole věnované Výsledkům.

Z odkazů umístěných v textu je patrné, že autorka používá Harvardského citačního stylu, tomu však neodpovídá podoba seznamu bibliografických citací uvedených v seznamu použitých zdrojů. V textu je často používáno tzv. sekundárních citací, na které není odkazováno vůbec nebo nesprávně. Místo autorka uvádí jméno a knihu, nicméně bez uvedení odkazu na zdroj (např. na str. 9). Ze seznamu použitých zdrojů je patrné užití jen omezeného množství odborných zdrojů z oboru pedagogika či speciální pedagogika.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Práce je celkově velmi dobře zpracována. Naplňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhuji předběžné hodnocení:

VELMI DOBRĚ

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY

- Na str. 11 jste vymezila pojem speciální vzdělávací potřeby, nicméně nedostatečně. U obhajoby věnujte danému pojmu prosím pozornost.
- Jak jste pro účely otázek v dotazníku definovala kategorii „dítě s postižením“? Jakou roli v tom hrála definice speciálních vzdělávacích potřeb daná školskou legislativou?
- V kapitole 3.2 nazvané „Nejčastěji začleňované jsou děti s vadami řeči“, poskytnete mimo jiné i vysvětlení ke grafu č. 1 a uvádíte, že u možnosti „jiné postižení“ uváděli pedagogové epilepsii, diabetes, atp. Skutečně šlo u této možnosti a zrovna tak u možnosti „vady řeči“ ve všech případech o děti vzdělávané v rámci tzv. individuální integrace?
- Vámi uvedená interpretace na str. 34 vztahující se k sestavování individuálního vzdělávacího plánu je nesrozumitelná. U obhajoby se k dané věci prosím vyjádřete.
- Na str. 37 se vyjadřujete k předpokladu, že MŠ na malém městě přijme dítě s postižením s větší pravděpodobností než MŠ ve velkém městě a zmiňujete, že Váš předpoklad se na základě výsledků několika zodpovězených otázek se potvrdil. Prosím o vysvětlení, jak a na základě čeho jste k tomuto závěru došla.

V Plzni dne: 13. 5. 2016

Mgr. Šárka Káňová